USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Oulíkové a soudců Miroslava Makajeva a Richarda Galise ve věci

žalobce: **R. N.,** nar. X
bytem X

proti
žalovanému: **Úřad práce České republiky – Krajská pobočka v Příbrami**
sídlem T. G. Masaryka 145, 261 01 Příbram

o žalobě proti sdělení žalovaného ze dne 29. 4. 2025, č. j. UPCR-PB-2025/147406-20210202, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného,

takto:

I. Žaloba proti sdělení žalovaného ze dne 29. 4. 2025, č. j. UPCR-PB-2025/147406-20210202, se odmítá.

II. Žaloba na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného se odmítá.

III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Podmínky řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení sdělení žalovaného (konkrétně vypracovaného jeho místním pracovištěm v Benešově) ze dne 29. 4. 2025, č. j. UPCR-PB-2025/147406-20210202. Tímto přípisem žalovaný v reakci na žádosti žalobce o vyplacení podpory v nezaměstnanosti ze dne 3. 4. (doplněnou dne 4. 4.) a ze dne 7. 4. 2025 o (zpětné) vyplacení podpory v nezaměstnanosti za měsíce leden až březen 2025, žádost o prominutí zmeškání tohoto úkonu ze dne 8. 4. 2025 a doplnění žádostí podáním ze dne 22. 4. 2025, všechny podané jako datové zprávy v systému datových schránek, žalobci sdělil, že žádost o podporu v nezaměstnanosti nepodal v době vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, ač byl k tomu vyzván po vyplnění žádosti o zprostředkování zaměstnání v aplikaci „Jenda“, a že zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění účinném od 1. 1. 2025 (dále jen „zákon o zaměstnanosti“) neumožňuje požádat o podporu zpětně a ani jinou cestou než uvedenou v § 142a zákona o zaměstnanosti. Jelikož tedy v dané věci neprobíhala žádná správní řízení, nelze uvažovat ani o prominutí zmeškání úkonu. Žalobcova podání byla proto vyhodnocena jako nedůvodné stížnosti.

2. Soud se nejdříve zabýval přípustností žaloby proti sdělení a shledal, že žaloba je v této části nepřípustná.

3. Podle § 46 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže je návrh podle tohoto zákona nepřípustný.

4. Podle § 68 písm. e) s. ř. s. je žaloba nepřípustná také tehdy, domáhá-li se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno.

5. Podle § 70 písm. a) s. ř. s. jsou ze soudního přezkoumání vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími.

6. Zdejší soud se v nedávném usnesení ze dne 6. 10. 2025, č. j. 49 Ad 3/2025-47, týkajícím se věci téhož žalobce proti témuž rozhodnutí (sdělení) žalovaného ze dne 29. 4. 2025, č. j. UPCR-PB-2025/147406-20210202, zabýval tím, zda sdělení žalovaného ze dne 29. 4. 2025 bylo rozhodnutí, přičemž dospěl k závěru, že zjevně není rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., protože samo o sobě nijak nezasahuje do právní sféry žalobce (a nemůže být tedy ani zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s). Posoudil jej jako pouhý informativní přípis podle § 142a odst. 2 věty poslední zákona o zaměstnanosti, jímž nejsou nijak měněna nebo určována práva či povinnosti žalobce. Obdobně posoudil následné sdělení žalovaného ze dne 12. 6. 2025. Uzavřel, že se rovněž nejednalo o úkon, jímž by byla s konečnou platností žádost žalobce o podporu v nezaměstnanosti zamítnuta. V tomto směru považoval za klíčové ustanovení § 142a odst. 2 zákona o zaměstnanosti, které pro podání takové žádosti stanoví výlučný způsob podání, jenž je třeba dodržet pod sankcí jeho absolutní neúčinnosti. Tím, že se k podáním žalobce nepřihlíží, nebylo zahájeno žádné správní řízení, a proto ani nebylo namístě, aby soud žalobce poučoval o možnosti podat žalobu na ochranu proti nečinnosti ve smyslu § 79 s. ř. s., jelikož žalovaný nebyl v souvislosti s podáními žalobce v (potenciálním) prodlení s vydáním rozhodnutí v takovém řízení. Soud proto žalobu žalobce proti sdělení žalovaného ze dne 29. 4. 2025, č. j. UPCR-PB-2025/147406-20210202, odmítl usnesením ze dne 6. 10. 2025, č. j. 49 Ad 3/2025-47.

7. Soud se se shora uvedenými závěry zcela ztotožňuje a konstatuje, že shora uvedené odůvodňuje odmítnutí žaloby ve vztahu k tomuto rozhodnutí (sdělení) žalovaného ve smyslu § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 68 písm. e) s. ř. s. a § 70 písm. a) s. ř. s. (výrok I).

Podmínky řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem

8. Žalobce se zároveň žalobou domáhal ochrany před nezákonným zásahem spočívajícím v odmítnutí zahájení řízení o přiznání podpory v nezaměstnanosti.

9. Soud se zabýval otázkou, zda je alespoň tato část žaloby způsobilá k věcnému projednání. Shledal, že tomu tak není.

10. Podle § 2 s. ř. s. ve správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon.

11. Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, který je podle tohoto zákona nepřípustný.

12. Podle § 82 s. ř. s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

13. Dle § 85 s. ř. s. je žaloba nepřípustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

14. Žalobce v žalobě namítal, že dne 6. 1. 2025 podal prostřednictvím elektronické platformy „Jenda“ žádost o zprostředkování zaměstnání. V dobré víře, že tímto podáním naplnil i podmínku žádosti o podporu v nezaměstnanosti již žádné další podání nečinil. Dne 2. 5. 2025 podal podnět k přezkumnému řízení, neboť zjistil, že mu nebyla přiznána podpora v nezaměstnanosti. Žalovaný dne 10. 6. 2025 vydal sdělení, že žalobce samostatnou žádost o podporu v nezaměstnanosti nepodal, a tudíž nebylo řízení zahájeno ani nelze zpětně zahájit přezkumné řízení. V tomto postupu žalobce spatřuje nezákonný zásah žalovaného dle § 82 s. ř. s., neboť správní orgán nesprávně posoudil jeho podání z hlediska jeho obsahu (mělo být posouzeno jako žádost o podporu v nezaměstnanosti). Žalovaný svým postupem, jímž odmítl zahájit řízení o přiznání podpory v nezaměstnanosti, nezákonně zasáhl do veřejných subjektivních práv žalobce.

15. Žalobce se v projednávaném případě domáhal, aby soud určil, že žalovaný svým postupem, jímž odmítl zahájit řízení o přiznání podpory v nezaměstnanosti v případě, kdy žalobce požádal o zprostředkování zaměstnání, nezákonně zasáhl do veřejných subjektivních práv žalobce, a zároveň aby soud přikázal žalovanému, aby zahájil řízení o přiznání podpory v nezaměstnanosti, příp. učinil další opatření podle svého uvážení, která povedou k ochraně jeho práv. Soud však konstatuje, že v projednávané věci nepadá žaloba na ochranu před nezákonným zásahem vůbec do úvahy. Řízení o přiznání podpory v nezaměstnanosti je zahájeno žádostí podanou v souladu s § 142a zákona o zaměstnanosti. Pakliže by žalobce podal řádnou žádost (což ani nepodal – k tomu viz následující odstavce), bylo by řízení o ní zahájeno *ex lege* a žalobce by tak pro případ nevydání rozhodnutí měl k dispozici žalobu na ochranu proti nečinnosti. V případě negativního rozhodnutí by se pak mohl bránit žalobou proti rozhodnutí správního orgánu. K podání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem zde proto není prostor, jelikož žaloba na ochranu před nezákonným zásahem je subsidiární vůči ostatním žalobním typům upraveným v soudním řádu správním (srovnej např. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2017, č. j. 7 As 155/2015-160, bod 42, nebo KÜHN, Z., KOCOUREK, T: a kol., Soudní řád správní: Komentář, Wolters Kluwer, komentář k § 85 s. ř. s.). Je proto nepřípustná dle § 85 s. ř. s.

16. Soud nepoučoval žalobce o možnosti změny žalobního typu, protože ani případná žaloba na ochranu proti nečinnosti by nemohla být úspěšná.

17. Podle § 26 odst. 2 věty první zákona o zaměstnanosti „fyzická osoba se zařadí do evidence uchazečů o zaměstnání dnem podání písemné žádosti o zprostředkování zaměstnání.“

18. Podle § 39 odst. 1 písm. b) zákona o zaměstnanosti má za splnění dalších podmínek nárok na podporu v nezaměstnanosti „uchazeč o zaměstnání, který požádal krajskou pobočku Úřadu práce, u které je veden v evidenci uchazečů o zaměstnání, o poskytnutí podpory v nezaměstnanosti“.

19. Dle § 42 odst. 1 zákona o zaměstnanosti „podpora v nezaměstnanosti náleží uchazeči o zaměstnání při splnění stanovených podmínek ode dne podání písemné žádosti o podporu v nezaměstnanosti.“

20. Z výše citované právní úpravy vyplývá, že základním předpokladem pro zahájení správního řízení o přiznání podpory v nezaměstnanosti je podání žádosti uchazečem o zaměstnání podle § 39 odst. 1 písm. b) zákona o zaměstnanosti. Zákon o zaměstnanosti v následujících ustanoveních specifikuje, že podpora v nezaměstnanosti náleží uchazeči **ode dne podání písemné žádosti o podporu v nezaměstnanosti** (viz § 42 odst. 1 zákona o zaměstnanosti;

zdůrazněno soudem). Ve věci přitom mezi účastníky není sporné, že žalobce požádal prostřednictvím aplikace „Jenda“ pouze o zprostředkování zaměstnání. Žalovanému by tak vznikla povinnost vést řízení o žádosti o podpoře v nezaměstnanosti pouze v případě, že by žalobce podal příslušnou žádost dle citovaných ustanovení. Jelikož se tak v projednávané věci nestalo, žalovaný nepochybil, pokud řízení o žádosti nezahájil.

21. Soud zde odkazuje na již citovaný rozsudek zdejšího soudu č. j. 49 Ad 3/2025-47, který se zabýval i tím, zda by na půdorysu žalobních tvrzení do úvahy přicházela žaloba na ochranu před nezákonným zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. Přitom dospěl k závěru, že „*Soud není přesvědčen ani o tom, že by na půdorysu žalobních tvrzení do úvahy přicházela žaloba na ochranu před nezákonným zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. Žalobce ani náznakem netvrdí, že by snad prostřednictvím aplikace Jenda nebylo možné požádat o přiznání podpory v nezaměstnanosti dodatečně po 6. 1. 2025 v době, kdy byl uchazečem o zaměstnání. I kdyby tomu tak bylo, vytvářelo by to žalobci možnost požádat o takovou dávku jakoukoliv jinou cestou připuštěnou v § 142a odst. 4 zákona o zaměstnanosti, čímž by bylo zahájeno správní řízení s následnou možností soudní ochrany nejprve žalobou na ochranu proti nečinnosti a posléze žalobou proti rozhodnutí, jímž by takové řízení bylo zakončeno*.“

22. Již z tvrzení žalobce je tedy zřejmé, že k zahájení řízení o přiznání podpory v nezaměstnanosti nedošlo, jelikož § 142a odst. 2 zákona o zaměstnanosti jednoznačně brání tomu, aby jakékoliv podání žalobce učiněné mimo režim § 142a odst. 1 téhož zákona zahájilo řízení o přiznání podpory v nezaměstnanosti, a potenciálně tak umožnilo podání úspěšné žaloby na ochranu proti nečinnosti. Vyzývat za této situace žalobce k úpravě žalobního typu na žalobu, která by (byť z jiných důvodů než žaloba na ochranu před nezákonným zásahem) byla zjevně bezúspěšná, by ochraně jeho práv nijak nepomohlo (a bylo by tedy proti smyslu nálezu Ústavního soudu ze dne 14. 8. 2019, sp. zn. II. ÚS 2398/18) a bylo by pouze formálním úkonem bez reálného smyslu, jehož jediným výsledkem pro žalobce by bylo navýšení nákladů spojených se soudním řízením

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

23. S ohledem na výše uvedené proto soud žalobu proti sdělení žalovaného odmítl jako nepřípustnou podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (výrok I).

24. Dále soud odmítl žalobu na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 85 s. ř. s. jako nepřípustnou (výrok II).

25. O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 4. února 2026

Lenka Oulíková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.